

[Nørskov.]

om Landbrugets øjeblikkelige Stilling. Under Finanslovforslagets første Behandling her i Tinget i Efteraaret blev der fra Regeringspartiernes Side fremsat Udtalelser, der omtrent lød saaledes: Med de Priser, der nu noteres for Landbrugets Produkter, og med den Udførselsmængde, som tillades af disse Varer, er der skabt en Situation, som giver de Landmænd, der ikke sidder med en overprioriteret Ejendom, saadanne Chancer, at de kan klare sig godt igennem. Vi fra vor Side erkendte, at der var sket en Stigning, navnlig i Smørprisen, men advarede mod alt for lyse Forhaabninger om, at den vilde blive af varig Karakter. Og desværre fik vi Ret, thi allerede i November Maaned begyndte Prisfaldet, og den 19. November bragte Bladet „Social-Demokraten“ med stor Overskrift denne Meddelelse: En Række velkomne Prisfald i Dag — og det oplyses, at Smørret falder igen 10 Øre pr. Halvkilo og er faldet 28 Øre i Løbet af 14 Dage. Man faar det Indtryk, at det er noget, Befolkningen skal glæde sig over. Jeg synes for øvrigt, det er en mærkelig Tankegang, der her aabenbarer sig, thi hvis der paa Landbrugets Produkter ret ofte hver 14 Dag kom et Prisfald paa 28 Øre, vilde det trods Planøkonomi og andre Foranstaltninger ikke vare saa længe, inden vi stod over for et økonomisk Sammenbrud, der vilde ramme hele Folket.

Efteraarets Priser holdt altsaa ikke, og navnlig har Æg- og Smørprisen været langt nede i Vinter. Smør- og Kvægpriserne ligger nu meget nær ved Priserne fra før Krigen. Hertil kommer, at paa de magre Egne var Rodrugtavlen lille sidste Aar, hvilket har bevirket, at mange Ejendomme kun har haft lidt Mælk i Vinter. Dette i Forbindelse med de lave Priser paa Landbrugets Salgsvarer og de stadig høje Driftsudgifter paa næsten alle Omraader gør, at Stillingen vedblivende er meget kritisk for vort Lands Hovederhverv. Der er spaaet om en noget højere Forrentningsprocent end sidste Aar. Jeg er imidlertid ikke sikker paa, at den bliver synderlig højere, i hvert Fald ikke paa de magre Egne. Fra disse Egne skete der i Fjor en betydelig Kartoffeleksport, hvilket var en stor Hjælp for mange, men det har desværre ikke været Tilfældet i Aar. De Beretninger, som i den sidste Tid er aflagt af de landøkonomiske Foreningers Ledere, er heller ikke optimistiske — og det samme er Tilfældet med andre Landmænd. Jeg skal her henviser til en Tale, som den kendte radikale Landmand, Laurs Laursen fra Rustrup, for

nylig holdt ved en Fest i Skive. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere ganske kort,

Formanden: Det er forhaabentlig et kort Citat, det drejer sig om.

Nørskov: Meget kort. Hr. Laursen siger her: Aldrig har de danske Bønder været ude for et saadant økonomisk Jordskælv, som vi har oplevet. Det er saa sandt, saa sandt, hvad Laursen her siger. Den Kamp, som danske Landmænd har ført i disse Aar under det haarde økonomiske Tryk for at bevare Hjem og Arne, er i Sandhed beundringsværdig og tjener Landbostanden til Ære. Men hvor længe kan den fortsætte dermed, hvor længe kan den udholde den stærke økonomiske Belastning? Det er det Spørgsmaal, som stilles fra mange Sider.

Der henvises fra Regeringspartiernes Side stadig til de mange Love, som er vedtaget i de sidste Aar. Men det forekommer mig ikke, at de forskellige Love har ændret Stillingen. Den økonomiske Ulighed er fremdeles til Stede her i Landet og føles meget haardt, ikke mindst af de danske Landmænd. Jeg skal her henviser til Husmændenes Stilling ude paa de smaa Brug. De lave Smør- og Ægpriser virker uheldigt paa Driftsresultatet for de mindre Brug. Hertil kommer, at enkelte Husmænd for nogle Aar siden regelmæssigt havde en Del Vejarbejder om Sommeren, hvorved de tjente en Skilling til Bedriften. Det er nu til Dels ophørt, saaledes at de ikke ad den Vej kan skaffe sig Indtægter. Disse Husmænd er i Virkeligheden at beklage, deres Stilling er ret haard. Og paa Gaardene er det ogsaa svært; der maa holdes igen paa alle Omraader; Reparationer og Nyanskaffelser udsættes fra Aar til Aar med det Resultat, at vore Haandværkere ogsaa faar for lidt at bestille. Mange Haandværkere har det yderst smaat, fordi Landmændene ikke har Raad til Reparationer og Nyanskaffelser. Det er endvidere saaledes, at Byggeriet mange Steder er gaaet i Staa, og ikke alene ude paa Landet, men ogsaa i vore Stationsbyer. Jeg besøgte for nylig en stor Stationsby i min Valgkreds, som har en ca. 1 400 Indbyggere, og ved denne Lejlighed fortalte en Haandværker mig, at der ikke i den kommende Sommer var projekteret et eneste nyt Hus til Opførelse i Byen.

Nu er der jo vedtaget en Bygge Lov her i Rigsdagen. Jeg ved ikke, om den kan bringe Hjælp i saadanne Tilfælde, men jeg tror, at det nu gaar op for flere og flere, at der maa være noget galt ved de Systeme-